

Resultaten van de muskusratbestrijding

De resultaten van de prospecties en de metingen door de controleploegen tonen aan dat de laatste jaren de beoogde doelstellingen overal worden gehaald. De muskusratvangsten door de bestrijders van de Vlaamse Milieumaatschappij zijn teruggebracht van 42.000 in 2001 tot minder dan 4000 vangsten in 2008. Bijna 40% van alle vangsten in 2008 werden gerealiseerd in de grenszone met Nederland, Frankrijk en Wallonië.

De registratie van de muskusratvangsten gebeurt door het tellen van het aantal staartpunten. Dit betekent dat elke rattenbestrijder van de VMM de staartpunt van elke gevangen rat moet inleveren. Dit maakt de vangstgegevens zeer betrouwbaar.

afsnijden van een staart

De rol van de VMM in CARTORA

De VMM voert voor het Europese project CARTORA prospecties en metingen uit van de restpopulatie van muskusratten bij alle partners in het Frans-Belgische grensgebied. Deze metingen gebeuren in overeenstemming met de methodiek die men in Vlaanderen toepast. De prospectie- en meetresultaten laten toe om op een efficiënte wijze de bestrijding te evalueren en bij te sturen.

De bestrijders van de Vlaamse Milieumaatschappij werken ook samen met de Waalse en Franse partners in de grenszone om de muskusratpopulatie laag te krijgen en te houden en zo de migratie te beperken.

Andere opdrachten voor de rattenbestrijders van de VMM

De 100 rattenbestrijders van de Vlaamse Milieumaatschappij bestrijden naast de muskusratten in heel Vlaanderen ook de bruine ratten langs de 2866 km bevaarbare en 1^e categorie onbevaarbare waterlopen. Daarnaast voeren zij in Vlaanderen de bestrijding uit van de beverratten. De beverratbestrijding situeert zich hoofdzakelijk langs de Grensmaas met Nederland. Elk jaar vangt de rattenbestrijders tientallen beverratten na instroom vanuit Nederland.

Meer weten?

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet de VMM te contacteren.

Meer informatie vindt u op onze website www.vmm.be

Specifieke vragen kunt u stellen aan het Infoloket, info@vmm.be, tel 053 72 64 45.

*Interreg efface les frontières
Interreg doet grenzen vervagen*

Europese Unie - Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

**MUSKUSRATBESTRIJDING
DOOR DE VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ**

cartora.

Vmm
VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

De Vlaamse Milieumaatschappij bestrijdt muskusratten omdat ze graafschade aanrichten aan dijken, oevers, wegen en andere aarden constructies. Muskusratten kunnen ondergronds een complex gangensysteem uitbouwen met meerdere tunnels en ingangen op verschillende niveaus. Dit kan oeververzakkingen en dijkdoorbraken veroorzaken. Muskusratten kunnen ook veel vraatschade aanrichten zowel bij landbouwgewassen als bij de natuurlijke plantengroei.

De rol van de VMM in de muskusratbestrijding

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft een honderdtal rattenbestrijders in dienst. Voor het bestrijden van ratten heeft de VMM een samenwerkingsovereenkomst met de waterloopbeheerders van de bevaarbare waterwegen. Er is ook een gelijkaardige overeenkomst met de waterloopbeheerders van de provincies en gemeenten van Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant voor de 2e en 3e categorie waterlopen, en met de polders en watering van deze provincies.

De VMM dient de restpopulatie van de muskusratten constant onder een seizoensgebonden norm te houden. De restpopulatie is de populatie die na de reguliere bestrijding nog aanwezig blijft. Na een prospectie in het gehele stroomgebied vangen de controleploegen de restpopulatie op de plaats met de hoogste populatie aan muskusratten. Dit alles gebeurt onder de leiding van de waterloopbeheerders en volgens een afgesproken procedure. Als het aantal gevangen ratten op deze plaats onder de seizoensgebonden norm ligt, neemt men aan dat de populatie in het gehele bekken zeer laag is. De schade die ze dan nog kunnen aanrichten wordt als aanvaardbaar beschouwd. Indien de restpopulatie boven de norm ligt, is de Vlaamse Milieumaatschappij verantwoordelijk voor alle muskusrat-schade langs de bevaarbare en 1e categorie onbevaarbare waterlopen in het stroomgebied, en langs die waterlopen waarvoor een overeenkomst bestaat met de waterloopbeheerders.

De Vlaamse Milieumaatschappij sloot voor de bestrijding van de muskusratten ook samenwerkingsovereenkomsten af met de terreinbeheerders van alle erkende en Vlaamse natuurreservaten en van de natuurgebieden die beheerd worden door het Vlaamse Gewest. In deze gebieden wordt de bestrijding uitgevoerd in overleg met de beheerders. Zo wordt er rekening gehouden met opgelegde randvoorwaarden over de verstoring en kwetsbaarheid van het specifieke gebied, maar moeten de bestrijdingsdoelstellingen wel steeds haalbaar zijn.

Muskusratten kunnen zich over grote afstanden verplaatsen en houden zich niet aan administratieve grenzen en categorieën van waterlopen. Om de doelstellingen van al deze samenwerkingsovereenkomsten te kunnen halen is de VMM verplicht de muskusratbestrijding in heel Vlaanderen uit te voeren, ook op privéterrein.

Bestrijdingsaanpak

De Vlaamse Milieumaatschappij voert op een actieve wijze de muskusratbestrijding uit met mechanisch vangmateriaal (klemmen en vallen). Bij deze actieve bestrijdingsvorm plaatsen de rattenbestrijders een minimum aan vangmateriaal daar waar ze sporen van ratten terugvinden. Dit materiaal plaatsen de bestrijders zodanig dat ze nevenvangsten, verstoring en vismigatielkelpunten maximaal kunnen vermijden. Het materiaal wordt intensief opgevolgd en verwijderd van zodra de ratten gevangen zijn. Deze benadering vraagt rattenbestrijders die ervaren zijn in het vinden van sporen van ratten en voldoende vertrouwd zijn met de ecologie van de soorten.

Enkel in de grenszones met Nederland, Frankrijk en Wallonië wordt nog gedeeltelijk en tijdens een beperkte periode een passieve bestrijding uitgevoerd. Bij passieve bestrijding zetten de rattenbestrijders op regelmatige afstanden materiaalposten uit op het terrein om de ratten te lokken (lokaasklemmen) of te onderscheppen (fuiken plaatsen in de zwembaan van de ratten). Deze methode speelt vooral in op migrerende ratten.

De rattenbestrijders stemmen hun bestrijdingsmethode af op de Europese ontwerprichtlijn die voorwaarden oplegt aan de muskusratbestrijding. Deze richtlijn zal vermoedelijk ook het gebruik van fuiken verbieden.

De bestrijdingsaanpak van de Vlaamse Milieumaatschappij heeft niet alleen geleid tot lage restpopulaties, maar houdt ook rekening met alle opgelegde randvoorwaarden in natuurgebieden. Door de restpopulatie van de muskusratten zeer laag te houden wordt niet alleen de mogelijke schade maar ook het dierenleed tot een minimum beperkt.